

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ГЕОЛОГІЧНИХ НАУК

**П'ЯТА ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВА
КОНФЕРЕНЦІЯ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
ДО 95-РІЧЧЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ
НАУК УКРАЇНИ**

Збірник матеріалів конференції

2013

Збірник матеріалів П'ятої Всеукраїнської наукової конференції молодих вчених до 95-річчя Національної академії наук України. 19-20 листопада 2013, Київ, Україна. – К. – 2013. – 84 с.

У збірнику представлено сучасні напрями геологічної науки в Україні, що розвиваються Інститутом геологічних наук НАН України та іншими науковими організаціями України: загальна та регіональна геологія, геологія та закономірності формування корисних копалин, геологія нафти й газу, літологія, геологія морів та Світового океану, стратиграфія і палеонтологія палеозойських, мезозойських та кайнозойських відкладів, геологія антропогену, інженерна геологія, гідрогеологія, охорона підземних вод, пошукові дослідження, екологічна геологія, аерокосмічні дослідження в геології.

Науковий організаційний комітет

П.Ф. Гожик (голова)
О.Ю. Митропольський (заст. голови)
Г.В. Ключина (заст. голови)
Л.С. Галецький
В.Х. Геворк'ян
М.Г. Демчишин
В.Ю. Зосимович
М.М. Іванік
Ю.В. Кирпач

М.С. Ковальчук
Н.В. Маслун
Т.П. Міхницька
М.С. Огняник
О.П. Ольштинська
В.І. Полетаєв
Д.П. Хрущов
С.Б. Шехунова
В.М. Шовкопляс

Організаційний комітет – Рада молодих вчених Інституту геологічних наук НАН України:

Г.В. Ключина (голова)
Ю.В. Кирпач (заст. голови)
О.М. Анацький
Т.В. Кріль
І.І. Ліщєновська

В.О. Подоба
В.Ю. Саприкін
С.М. Стадніченко
Н.П. Сюмар

Друкується за постановою Вченої Ради Інституту геологічних наук НАН України

Матеріали надруковано в авторській редакції

ЗМІСТ / СОДЕРЖАНИЕ

<i>О. Т. Азімов</i> Методологічні принципи дослідження особливостей внутрішньої структури Землі за допомогою дистанційних зондуючих систем	11
<i>М. В. Алексєєнкова</i> Літолого-геохімічні особливості соленосної формації слов'янської світи Бахмутської улоговини	13
<i>О. М. Анацький</i> Схиліві ерозійно-гравітаційні процеси як наслідок аномальних синоптичних ситуацій	14
<i>Є. М. Баркалов</i> Сульфіди у Чорному морі	15
<i>Т. О. Бєгаль</i> Охрана и геологический контроль использования недр Украины	16
<i>К. Є. Бойко</i> Моделювання зсувних процесів Південно-Західного узбережжя Криму	18
<i>Л. П. Босевская, Ю. В. Кирпач</i> Целевое структурно-литологическое моделирование Тереклянского соляного диапира	19
<i>С. Г. Вакарчук, Н. А. Данишурка, Ю. А. Орач</i> Перспективи пошуку вуглеводнів нетрадиційного типу у палеозойських відкладах Волино-Подільської нафтогазоносної області	20
<i>С. П. Василенко</i> Особливості геологічної будови і речовинний склад Мотронівсько-Аннівського розсипного титан-цирконієвого родовища (північно-східна частина Українського щита)	22
<i>Ю. В. Вернигорова</i> Стратотипические разрезы мезотического и понтического регионов Восточного Паратетиса (Керченский полуостров): современное состояние	23
<i>Є. О. Вишневська, О. В. Митрохин, А. М. Омельченко</i> Геологічна позиція та петрохімічна типізація базитових дайок Інгульського мегаблоку Українського щита	24
<i>А. Г. Волконский, Ю. В. Кирпач</i> О средних (кларковых) содержаниях микроэлементов в углекислых минеральных водах Закарпатья	25
<i>М. Ю. Грига</i> Реализация методики структурно-термо-атмогеохимических исследований на территории Одесского и Безымянного месторождений с целью уточнения перспектив их нефтегазоносности	26
<i>К. І. Деревська, О. В. Костюк</i> Про палеогеографічні умови седиментації палеоцен-еоценових відкладів Скибової зони Флішових Карпат	27
<i>Т. В. Довгань</i> Охрана и экологическое состояние геологических памятников Закарпатья	28
<i>Т. І. Дрозд</i> Кольорові кремені Волино-Поділля	30
<i>О. С. Ефименко, Е. Н. Диханов, С. А. Ефименко, Д. В. Макаров</i> Рентгенорадиометрический метод экологического и геологического мониторинга руд	31
<i>І. М. Капеліста</i> Геоекологічні проблеми геологічної пам'ятки природи «Гайдамацький яр»	32
<i>С. П. Кармазиненко</i> Палеопедологічна характеристика верхньопліоценових і плейстоценових ґрунтів біля с. Мелекіне Донецької області	33

M. Griega

Institute of geological sciences National Academy of Sciences of Ukraine, Kyiv

THE IMPLEMENTATION TECHNIQUES OF STRUCTURAL-THERMAL-ATMOGEOCHEMICAL RESEARCH OF ODESSA AND BEZIMENNE FIELDS TO SPECIFY OIL AND GAS PROSPECTS

The structural-thermo-atmogeochemical study (STAG) is the innovative integral approach to the problem of the forecast, search and recovery of hydrocarbon accumulation. More than 15 of structures on the Black sea are researched by this technique.

The STAG technique was tested on the Odessa and Bezimenna fields which are now the most perspective on the Northwestern shelf of the Black Sea. The conclusions are touched of the forecast of the hydrocarbon accumulation and also of the research of geochemical and thermometric indicators with the help of newly developed statistical methods.

К.І. Деревська¹, О.В. Костюк²

¹*Національний науково-природничий музей НАН України, Київ*

²*Львівський національний університет імені Івана Франка, Львів*

ПРО ПАЛЕОГЕОГРАФІЧНІ УМОВИ СЕДИМЕНТАЦІЇ ПАЛЕОЦЕН-ЕОЦЕНОВИХ ВІДКЛАДІВ СКИБОВОЇ ЗОНИ ФЛІШОВИХ КАРПАТ

Зроблено спроби провести кількісну оцінку змін процесів седиментації в геологічному минулому. В історії седиментації виявлено якісні закономірності на основі виміру потужностей відкладів у Скибовій зоні Українських Карпат з верхньокрейдового (K₂) до четвертинного періоду. Головна проблема в розумінні походження флішу пов'язана з відсутністю перехідних зон між численними пелітовими та псамітовими верствами, що перешаровуються. Характеристики флішових серій, як у Карпатах так і в інших територіях виражаються у контрасті між пелітовими та псамітовими шарами, дефіцитом органічних залишків, і однорідністю літологічного складу та структур в межах одного шару. Хоча загальний аспект, або «стиль» флішових серій зберігається, все ж окремі прошарки не є постійними за відсутності осадових ритмів. Характеристика структури визначається «ієрогліфами» на нижніх поверхнях псамітових шарів. Ієрогліфи представлені як у вигляді форм гнилих водоростей, слідів тварин, так і механічно зруйнованих поверхонь: тектонічних подряпин і борозен, причому останні не є істинними ієрогліфами. До порід флішової серії відносяться кремені, мергелі або вапняки, конгломерати. Карбонатні відклади уздовж усіх східних Карпат були особливо широко поширені у палеоцені. Флішеві породи представлені продуктом нормального пелітового або пелагічного осадження, що переривалося періодичним осадженням шарів псамітів принесених каламутними течіями.

У палеогеографії Карпат, протягом усього періоду розвитку відігравали важливе значення зміни в умовах осадження. З кінця палеоцену дуже повільно відбувалося підняття території, що залежало як від загального підняття Карпатського регіону так і від, регресії внутрішніх і крайніх морів, формування крайніх і внутрішніх орогенних поясів земної кори і рівнини. У результаті, безстічні басейни набули поширення в Пангеї. Поверхневий стік в навколишні шельфові моря і океани поступово знижувалася, у той час як внутрішні басейни отримали більш широке поширення.

K. Derevska¹, O. Kostyuk²

¹National museum of Natural History National Academy of Sciences of Ukraine, Kyiv

²Ivan Franko National University of Lviv, Lviv

ABOUT PALEOGEOGRAPHIC CONDITIONS OF PALEOCEN-EOCEN SEDIMENTATION OF SKYBOVA ZONE OF UKRAINIAN CARPATHIANS

An attempt was made to find the ways for quantitative estimation of changes of the sedimentation processes in the geological past. Quality regularities on the basis of rock volume measurements were found in the history of sedimentation on the Skubova of Ukrainian Carpathians zone beginning in kretaceous (K_2) until Quaternary. The main problem in understanding the origin of the Flysch is the explanation of the innumerable pelitic and psammitic layers, which alternate without transition zones. Characteristics of Flysch series, both in the Carpathians and elsewhere are the contrast in character between the pelitic and psammitic layers, the scarcity of organic remains, and the monotony and lateral persistence of lithology and structure within any one series. Although the general aspect, or «style» of Flysch series persists, individual beds are not persistent, and sedimentary rhythms are not present. Characteristic structures are graded bedding and «hieroglyphs» on the lower surfaces of psammitic strata. The hieroglyphs are explained as moulds of decayed algae, animal tracks, or mechanically produced flowmarkings, or diastrophic scratches and furrows; the latter are not true hieroglyphs. Accessories to Flysch series include bedded cherts, calcareous marl or limestone, conglomerates and exotic blocks. Carbonate sedimentation settings along the eastern Carpathians were particularly widespread. Flysch series are explained as the product of normal pelitic or pelagic sedimentation, interrupted by the periodic deposition of psammitic layers brought in by turbidity currents.

Paleogeographic evolution of carpathians and changes in sedimentation settings during the period from the late paleocen ages progressed very slowly and depended on the general uplift of territory, regression of inner and marginal seas, formation of marginal and inland collision orogenic belts, crustal arching, and plateau-like highlands, and plains. As a result, the drainless basins became widespread in Pangea. The surface runoff into surrounding shelf seas and oceans gradually decreased, while the inland basins of internal drainage became more widespread.

Т.В. Довгань

Национальный авиационный университет, Киев

ОХРАНА И ЭКОЛОГИЧЕСКОЕ СОСТОЯНИЕ ГЕОЛОГИЧЕСКИХ ПАМЯТНИКОВ ЗАКАРПАТЬЯ

Неотъемлемым элементом природной системы является геологическая среда, практическое значение которой трудно переоценить, но это не только минеральное сырье, но и множество уникальных по разнообразию природных ландшафтов, созданных геологическими процессами. Среди ресурсов геологического пространства особое значение занимают геологические памятники природы – уникальные или типичные геологические объекты, имеющие научную, культурно-познавательную или эстетическую ценность и охраняются государством.

Сохранение геологических памятников Закарпатской области особенно важно, учитывая их большое количество и многообразие типов в пределах этого региона. Актуальность их сохранности обусловлена также интенсивной антропогенной нагрузкой на окружающую среду, что негативно влияет на состояние этих геологических объектов.

На сегодняшний день мы имеем все больше примеров привлечения геологических памятников в сферу туризма. Интенсивный ритм жизни и потребительское отношение приводит к большей коммерциализации подхода к геологическим памятникам. И этот процесс вызывает большую обеспокоенность реальной угрозой их уничтожения. Уже сейчас количество геологических памятников Закарпатской области, вынесенных в трехтомник «Геологические памятники Украины» (2006-2009 гг), по сравнению со справочником-путеводителем «Геологические памятники Украины» (1985 г.) уменьшилось с 78 до 45. Один этот факт наглядно демонстрирует, что геологические объекты являются очень чувствительными и не возобновляемыми.